

Dislàlies i disfèmies: valoració i intervenció

2012/2013

Codi: 101717

Crèdits: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Graduat en Logopèdia	828 Graduat en Logopèdia	OB	2	2

Professor de contacte

Nom: Cristina Cambra Verges

Correu electrònic: Cristina.Cambra@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

S'aconsella repassar els continguts sobre l'adquisició i el processament del llenguatge (Codi: 101730).

Objectius

Havent adquirit els coneixements relatius a l'adquisició i el processament del llenguatge, l'estudiant, quan acabi aquesta assignatura, serà capaç d'avaluar els problemes evolutius que poden presentar-se relatius a l'adquisició de la parla i a la fluïdesa verbal així com proposar un programa d'intervenció logopèdica.

Competències

- Assessorar les famílies i l'entorn social dels pacients i afavorir-ne la participació i la col·laboració en el tractament logopèdic.
- Comunicar oralment i per escrit les observacions i les conclusions al pacient, als familiars i a la resta de professionals que intervenen en l'atenció, adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn.
- Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdics, tant individuals com col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, les tècniques i els recursos més eficaços i adequats, i tenint en compte les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.
- Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
- Tenir una actitud d'aprenentatge estratègica i flexible.
- Valorar de manera crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.

Resultats d'aprenentatge

1. Enumerar una llista de consells pràctics per incitar la participació de la família en el tractament logopèdic.
2. Explicar als pacients el significat d'informes mèdics, així com la influència que poden exercir els trastorns sistèmics en les funcions vocal, auditiva i deglütòria.
3. Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
4. Seleccionar i aplicar els instruments específics d'avaluació adequats per a cada cas.
5. Tenir una actitud d'aprenentatge estratègica i flexible.
6. Tractar o reeducar pacients amb trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.

Continguts

INTRODUCCIÓ

BLOC A: LES DISLÀLIES

Tema 1. Tipus de dislàlies

Tema 2. Avaluació de les dislàlies

Tema 3. Relació dislàlia-ortodòncia

Tema 3. Intervenció logopèdica en els trastorns de la parla d'origen perceptiu

Tema 4. Intervenció logopèdica en els trastorns de la parla d'origen productiu: la teràpia miofuncional

a) Rehabilitació dels òrgans fonoarticularis

b) Rehabilitació de les funcions orofacials

BLOC B: LA DISFÈMIA

Tema 7. concepte i causes de la disfèmia

Tema 8. Avaluació de la disfèmia

Tema 9. Programa d'intervenció a l'etapa infantil. Orientacions i consells per a la família i l'escola

Tema 10. Programa d'intervenció a nens i nenes més grans. Orientacions i consells per a la família i l'escola

Tema 11. Programad'intervenció a partir de l'etapa de l'adolescència

Metodologia

L'assignatura consta de:

- Classes magistrals.
- Seminaris de discussió de casos pràctics i valoració del pla d'intervenció logopèdica conseqüent.
- Tutories per aclarir dubtes, seguiment de les activitats i revisió de casos pràctics.
- Activitats autònomes: lectura de documents, redacció de les activitats pràctiques i estudi.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	30	1,2	4, 6
Seminaris de discussió	25	1	1, 3, 4, 6
Tipus: Supervisades			
Tutories	22	0,88	4, 5, 6
Tipus: Autònomes			
Estudi	20	0,8	4, 5, 6

Lectura de documents	15	0,6	4, 6
Redacció d'activitats	30	1,2	1, 2, 3, 4, 6

Avaluació

L'avaluació es farà a partir de les següents activitats:

a) Resolució de casos pràctics: dos sobre dislàlies (1ª part: avaluació i 2ª part: intervenció) i un sobre disfèmia. La presentació d'aquestes evidències d'aprenentatge és requisit obligatori per poder ésser avaluat.

b) Presentació de les activitats programades al llarg del curs. Les activitats no lliurades seran puntuades amb un zero. Sols s'acceptarà que no es lliurin un màxim de dues activitats.

La nota final de l'assignatura correspondrà als següents percentatges:

5% activitats grupals o individuals

70% resolució d'un cas pràctic sobre dislàlies:

35% Avaluació de la dislàlia

35% intervenció en la dislàlia

25% resolució d'un cas pràctic sobre disfèmia

Assignatura superada: la puntuació final de l'assignatura serà el resultat de la puntuació obtinguda en cadascuna de les evidències d'aprenentatge, tenint en compte el seu pes a la puntuació final. El valor final obtingut ha de ser igual o superior a 5.

Prova de re-avaluació: els estudiants que no hagin superat l'avaluació final, tindran l'opció de realitzar una prova de re-avaluació sols en el cas que sigui una l'evidència d'aprenentatge no superada i que la puntuació d'aquesta sigui igual o superior a 4.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats grupals o individuals	5%	4	0,16	1, 2, 5, 6
Resolució individual cas pràctic disfèmia	25%	2	0,08	3, 4
Resolució individual cas pràctic dislàlies (avaluació i intervenció)	35%+35%	2	0,08	3, 4

Bibliografia

a) Bibliografia relacionada amb les dislàlies:

- Agustoni, D.H. (1989). Deglució atípica. Buenos Aires: Ed. Puma.
- Bartuilli, M.; Cabrera, P.J.; Períñán, M.C. (2008). Guía técnica de intervención logopèdica. Terapia Miofuncional. Madrid: Editorial Síntesis.
- Bigenzahn, W. (2004). Disfunciones orofaciales en la infancia. Ed. Ars Médica, Barcelona.
- Gispert, D. i Ribas, L. (2002). Els sons entremaliats (s/l-r-d/l/rr). Edicions l'Àlber. Vic.

- González, J.N. (2003). Alteraciones del habla en la infancia. Aspectos clínicos. Ed. Médica Panamericana.
- Grandi, D i Donato, G. (2006). Terapia miofuncional. Diagnóstico y tratamiento. Ed. Lebon. Barcelona.
- Massana, M. (2003). Tractament i prevenció de la dislàlia. EPL. Barcelona.
- Pascual, P. (1978) La dislalia. Madrid: CEPE.
- Queiroz, I. (2002). Fundamentos de fonoaudiología. Ed. Médica-Panamericana.
- Ribas, L. i Gispert, D. (2000). Jocs fonològics. Ed. L'Àlber, Vic.
- Segovia, M^aL. (1977) Interrelaciones entre la odontoestomatología y la Fonoaudiología. La deglución atípica. Buenos Aires: Ed. Médica Panamericana. (2^aed.).
- Villegas, F. (2004). Manual de logopedia. Evaluación e intervención de las dificultades fonológicas. Ed. Psicología Pirámide. Barcelona.
- Zambrana, N i Dalva, L. (1998) Logopedia y ortopedia maxilar en la rehabilitación orofacial. Barcelona: Masson.

b) Bibliografia relacionada amb la disfèmia:

- Biain de Touzet, B. (2003). Una disfluència con cuerpo y alma. Ed. Paidós.
- Cautela, J.R i Groden, J. (1987). Técnicas de relajación. Biblioteca de Psicología, Psiquiatría y Salud. Manual práctico para adultos, niños y educación especial. Ed. Martínez Roca.
- Conture, E. (2008). Stuttering and related disorders of fluency. Ed. George Thieme.
- Fernández-Zúñiga, A. (2008). Guía de intervención logopédica en la tartamudez infantil. Madrid: Editorial Síntesis.
- Fernández-Zúñiga, A. (2008). Tratamiento de la tartamudez en niños. (2 vols). Ed. Masson, Barcelona.
- Gallego, J.L. (2004). La tartamudez: guía para profesionales y padres. Ed. Aljibe.
- LeHuche, F. (2000). La tartamudez. Opción curación. Ed. Masson.
- Pintanel, M. (2005). Técnicas de relajación creativa y emocional. Madrid: Thomson.
- Salgado, A. (2005). Manual práctico de tartamudez. Ed. Síntesis.
- Santacreu, J. i Froján, M.J. (1993). La tartamudez. Madrid: Ed. Pirámide. Col.lecció "Ojos solares".
- Rodríguez Morejón, A. (2003). La tartamudez: naturaleza y tratamiento. Ed. Herder. Barcelona.